

SÄKERHETSDATABLAD

Lefab Koncentrerad Spolarvätska

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

Utgivningsdatum 22.10.2012

1.1. Produktbeteckning

Produktnamn Lefab Koncentrerad Spolarvätska

Synonymer Spolarvätska

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företagets namn Lefab Produktion AB

Postadress Fabriksvägen 3

Postnr. S-446 37

Postort ÄLVÄNGEN

Land Sverige

Telefon 00 46 707-606978

E-post info@lefabproduction.se

Webbadress http://www.lefabproduction.se

1.4. Telefonnummer för nödsituationer

Nödtelefon Giftinformationscentralen:112

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 67/548/EEC eller 1999/45/EC F; R11

Klassificering enligt (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS] Flam. Liq. 2; H225

2.2. Märkningsuppgifter

Faropiktogram (CLP)

Signalord Fara

Faroangivelser H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga.

Skyddsangivelser P101 Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård.
P102 Förvaras oåtkomligt för barn.
P210 Får inte utsättas för värme/gnistor/öppen låga/heta ytor. – Rökning förbjuden.
P309 + P311 Vid exponering eller obehag: Kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.

Taktilvarningar Ja

2.3. Andra faror

Beskrivning av risk Brandfara: Lagras som blandfarlig vätska klass 1.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2. Blandningar

Ämne	Identifiering	Klassificering	Innehåll
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5 EG-nr.: 200-578-6 Indexnr.: 603-002-00-5	F; R11 Flam. Liq. 2; H225	70 - 90 vikt%
Etylenglykol	CAS-nr.: 107-21-1 EG-nr.: 203-473-3 Indexnr.: 603-027-00-1	Xn; R22 Acute tox. 4; H302	1 - 5 %
Metyletylketon	CAS-nr.: 78-93-3 EG-nr.: 201-159-0 Indexnr.: 606-002-00-3	Xi, F; R11, R36, R66, R67 Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE3; H336	1 - 5 %
Vatten	CAS-nr.: 7732-18-5 EG-nr.: 231-791-2		10 - 30 %
Ämneskommentarer	Innebörden av de angivna R-fraserna och faroangivelserna framgår av avsnitt 16. Hygieniska gränsvärden framgår under avsnitt 8 om sådana finns.		

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1. Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning	Vila i frisk luft och värme. Kontakta läkare vid symptom på ansträngd andning.
Hudkontakt	Tag av nedstänkta kläder omedelbart. Tvätta huden noggrant med tvål och vatten. Kontakta läkare om irritation eller rodnad kvarstår.
Ögonkontakt	Avlägsna eventuella kontaktlinser. Håll ögonlocken brett isär. Skölj med rikliga mängder vatten i ca 5 minuter. Tillkalla ögonläkare om besvär kvarstår.
Förtäring	Skölj munnen. Ge ett par glas vatten att dricka om den skadade är vid fullt medvetande. Kontakta läkare om större mängd förtärts.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Akuta symptom och effekter	Inandning: Ej relevant. Hudkontakt: Kan avfetta huden och orsaka torr och narig hud. Ögonkontakt: Kan ge övergående sveda och rodnad. Förtäring: Intag av större mängd produkt kan ge illamående och kräkningar
Fördröjda symptom och effekter	Ej relevant.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Medicinsk övervakning av fördröjda effekter	Symptomatisk behandling.
---	--------------------------

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel	Släck med alkoholbeständigt skum, pulver, koldioxid eller dimma.
Olämpliga brandsläckningsmedel	Använd EJ direkt vattenställe.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brand- och explosionsrisker	Mycket brandfarligt. Ångor från produkten kan redan vid rumstemperatur bilda explosiv blandning med luft. Alla typer av utsläpp, spill och läckage av produkten medför stor brand- och
-----------------------------	---

	explosionsrisk.
Farliga förbränningsprodukter	Kolmonoxid. Koldioxid.

5.3. Råd till brandbekämpningspersonal

Personlig skyddsutrustning	Använd kemskyddsdräkt och andningsapparat.
Andra upplysningar	Behållare i närheten av brand flyttas omedelbart och/eller kyls med vatten.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Allmänna åtgärder	Sörj för god ventilation.
Personliga skyddsåtgärder	Undvik kontakt med huden och ögonen samt inandning av ångor från produkten.
Farliga förbränningsprodukter	Kolmonoxid och koldioxid.

6.1.1 För annan personal än räddningspersonal

Skyddsutrustning	Använd skyddsglasögon, skyddshandskar av butylgummi samt lämpliga skyddskläder.
------------------	---

6.1.2 För räddningspersonal

För räddningspersonal	Vid små utsläpp: Använd skyddsglasögon, skyddshandskar av butylgummi samt lämpliga skyddskläder. Vid större spill använd kemskyddsdräkt och andningsapparat.
-----------------------	---

6.2. Miljöskyddsåtgärder

Miljöskyddsåtgärder	Undvik spridning av utspillt material, avrinning, kontakt med jord, vattendrag, dränering och avlopp.
---------------------	---

6.3. Metoder och material för inneslutning och sanering

Inneslutning	Samla spillet i förslutbara ventilerade behållare.
Sanering	Valla in och sanera omedelbart med absorptionsmedel, såsom vermikulit, sand eller jord eller annat lämpligt inert material. Skyffla upp spillet i förslutbara ventilerade behållare. Lämnas som farligt avfall till godkänd destruktionsanläggning för farligt avfall, se avsnitt 13. Mycket små utsläpp av vätska kan få avdunsta under tillsyn förutsatt att ventilationen är tillräckligt god.
Andra upplysningar	Beakta att alla utsläpp av produkten kan medföra stor brand- och explosionsfara. Isolera utsläppet från alla antändningskällor. Undvik bildning av statisk elektricitet.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Andra anvisningar	Se avsnitt 5 vad gäller brandfara. Se avsnitt 7 för hantering av produkten. Se avsnitt 8 för personlig skyddsutrustning. Se avsnitt 13 för bortskaffande av farligt avfall.
-------------------	--

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Hantering	Sörj för god ventilation. Använd skyddsutrustning som framgår under avsnitt 8. Observera brand- och explosionsrisken. Se till att utrustning är jordad för att förhindra gnistbildning i form av statisk elektricitet. Speciellt viktigt vid pumpning och provtagning.
-----------	--

Skyddsåtgärder

Åtgärder för att förhindra brand	Undvik kontakt med antändningskällor. Undvik bildning av statisk elektricitet.
Åtgärder för att skydda miljön	Undvik utsläpp till vatten och avlopp.
Råd om allmän arbetshygien	Undvik kontakt med huden och ögonen. Undvik inandning av ångor från produkten. Hantera produkten så att långvarig eller upprepad kontakt med

huden undviks. Tvätta händerna före paus samt vid arbetets slut. Ät inte, drick inte eller rök inte under hanteringen. Iakttag god personlig hygien.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagring Förvaras oåtkomligt för barn. Lagras som brandfarlig vätska klass 1. Förvaras väl tillsluten. Förvara endast i behållare avsedda för denna produkt. Undvik bildning av statisk elektricitet.

Förhållanden som skal undvikas Undvik antändningskällor. Undvik statisk elektricitet. Lagras skilt från starka syror, starka baser, starka oxidationsmedel och reduktionsmedel.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden Se avsnitt 1.2

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Övrig information om gränsvärden Produkten innehåller ämnen som har hygieniska gränsvärden fastställda i AFS 2011:18.

Hygieniska gränsvärden

Ämne	Identifiering	Värde	Norm år
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5	NGV: 500 ppm	1993
	EG-nr.: 200-578-6	NGV: 1000 mg/cm ³	
	Indexnr.: 603-002-00-5	KTV: 1000 ppm KTV: 1900 mg/cm ³	
Etylenglykol	CAS-nr.: 107-21-1	NGV: 10 ppm	1993
	EG-nr.: 203-473-3	H	
	Indexnr.: 603-027-00-1	NGV: 25 mg/m ³	
		H	
		KTV: 20 ppm H KTV: 50 mg/m ³ H	
Metyletylketon	CAS-nr.: 78-93-3	NGV: 50 ppm	1987
	EG-nr.: 201-159-0	NGV: 150 mg/m ³	
	Indexnr.: 606-002-00-3	KTV: 100 ppm KTV: 300 mg/m ³	

DNEL / PNEC

Sammanfattning av riskhanteringsåtgärder, miljö Inga DNEL-värden tillgängliga.
Inga PNECL-värden tillgängliga.

8.2 Begränsning av exponeringen

Begränsning av exponeringen på arbetsplatsen Sörj för god ventilation. Undvik kontakt med huden och ögonen samt inandning av ångor från produkten. Tvätta händerna före paus och vid arbetets slut. Ät inte, drick inte och rök inte vid hanteringen av produkten.

Andningsskydd

Andningsskydd Behövs normalt ej. Men om risk för inandning föreligger använd godkänd halvmask eller helmask med gasfilter typ A (brun).

Handskydd

Handskydd Använd skyddshandskar av följande material: Butylgummi.

Ögon- / ansiktsskydd

Ögonskydd Vid risk för stänk i ögonen skall ansiktsskydd eller tättslutande skyddsglasögon som skyddar mot kemikalier användas.

Hudskydd

Hudskydd (av annat än händerna) Använd lämpliga skyddskläder.

Termisk fara

Termisk fara	Undvik kontakt med antändningskällor. Mycket brandfarlig produkt.
--------------	---

Tillämpliga miljö exponeringskontroll

Instruktion om åtgärder för att förhindra exponering	Använd mekanisk ventilation eller punktutsug om exponeringsrisk via inandning föreligger.
--	---

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper**9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper**

Fysisk form	Vätska.
Färg	Ofärgad.
Lukt	Luktar alkohol.
Kommentarer, pH (leverans)	pH 7
Kommentarer, Smältpunkt / smältpunktsintervall	Ej fastställt.
Kommentarer, Kokpunkt / kokpunktsintervall	Ej fastställt.
Flampunkt	Värde: < 17 °C
Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej relevant.
Kommentarer, Explosionsgräns	Ej fastställd.
Kommentarer, Ängtryck	Ej fastställt.
Relativ densitet	Värde: 0,81 g/cm ³
Löslighet i vatten	Löslig i vatten.
Löslighet i organiskt lösningsmedel	Namn: Löslig i organiska lösningsmedel.
Kommentarer, Sönderfallstemperatur	Ej fastställd.
Kommentarer, Viskositet	Ej fastställd.

Fysikaliska faror

Explosiva egenskaper	Kan bilda explosiv blandning med luft
Oxiderande egenskaper	Ej oxiderande.

9.2 Annan information**Andra fysiska och kemiska egenskaper**

Fysiska och kemiska egenskaper	Ej tillgängligt.
--------------------------------	------------------

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet**10.1 Reaktivitet**

Reaktivitet	Ej reaktiv.
-------------	-------------

10.2 Kemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normala användnings- och lagringsförhållanden.
------------	---

10.3 Risken för farliga reaktioner

Risken för farliga reaktioner	Förhöjd temperatur, kontakt med antändningskällor eller bildning av statisk electricitet kan leda till att produkten antänds.
-------------------------------	---

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Förhållanden som skall undvikas	Undvik förhöjd temperatur. Undvik antändningskällor. Undvik bildning av statisk electricitet.
---------------------------------	---

10.5. Oförenliga material

Material som skall undvikas	Starka syror, starka baser, starka oxidationsmedel och reduktionsmedel.
-----------------------------	---

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Farliga sönderdelningsprodukter	Vid termisk sönderdelning bildas bland annat kolmonoxid och koldioxid.
---------------------------------	--

AVSNITT 11: Toxikologisk information**11.1 Information om de toxikologiska effekterna**

Toxikologisk information

LD50 oral	Värde: > 2000 mg/kg Försöksdjursart: råtta
LD50 dermal	Värde: > 2000 mg/kg Försöksdjursart: råtta
LC50 inandning	Värde: > 5 mg/l Försöksdjursart: råtta

Toxikologiska data från ämnen

Ämne	Etanol
LD50 oral	Värde: > 5000 mg/kg Försöksdjursart: råtta
LD50 dermal	Värde: 20000 mg/kg Försöksdjursart: kanin
LC50 inandning	Värde: 20000 ppm Försöksdjursart: råtta Varaktighet: 10 h
Ämne	Etylenglykol
LD50 oral	Värde: 4700 mg/kg Försöksdjursart: råtta
LD50 dermal	Värde: 9,5 ml/kg Försöksdjursart: kanin
LC50 inandning	Värde: > 200 mg/m ³ Försöksdjursart: råtta Varaktighet: 4 h
Ämne	Metyletylketon
LD50 oral	Värde: 2700 mg/kg Försöksdjursart: råtta
LD50 dermal	Värde: 6480 mg/kg Försöksdjursart: kanin
LC50 inandning	Värde: 23500 mg/m ³ Försöksdjursart: råtta Varaktighet: 8 h

Potentiella akuta effekter

Inandning	Ej relevant.
Hudkontakt	Kan avfetta huden och orsaka torr och narig hud.
Ögonkontakt	Stänk i ögonen kan ge en övergående irritation med sveda och rodnad.
Förtäring	Intag av större mängd produkt kan ge illamående och kräkningar.
Fara vid aspiration	Ingen risk för aspiration föreligger.

Fördröjning / Upprepa

Sensibilisering	Risk för sensibilisering föreligger ej.
Kroniska effekter	Upprepad och långvarig exponering för produkten kan ge skador på centrala nervsystemet.

Cancerogen, Mutagen och Reproduktionstoxisk

Cancerframkallande egenskaper	Risk för cancerframkallande egenskaper föreligger ej.
Ärftlighetsskador	Risk för mutagena egenskaper föreligger ej.
Egenskaper skadliga för fostret	Risk för fosterskador föreligger ej.
Reproduktionsstörningar	Risk för reproduktionsstörande egenskaper föreligger ej.

AVSNITT 12: Ekologisk information**12.1 Toxicitet**

Akut vattenlevande, fisk	Värde: > 100 mg/l Fiskarter: fisk Varaktighet: 96 h
--------------------------	---

Akut vattenlevande, alg	Värde: > 100 mg/l Algart: grönalg Varaktighet: 72 h
Akut vattenlevande, Daphnia	Värde: > 100 mg/l Daphnia, art: Daphnia magna Varaktighet: 48 h
Akvatisk kommentarer	Produkten är inte skadlig för vattenlevande organismer.

Toxikologiska data från ämnen

Ämne	Etanol
Akut vattenlevande, fisk	Värde: > 100 mg/l Art: Pimephales promelas Varaktighet: 96 h
Akut vattenlevande, alg LCLo	Värde: > 100 mg/l Art: Scenedesmus sp.) Varaktighet: 7 dagar
Akut vattenlevande, Daphnia	Värde: > 100 mg/l Art: Daphnia magna Varaktighet: 48 h
Biologisk syreförbrukning (BOD)	Värde: 0,4-0,8 BOD5/COD
Bioackumulering	Log Pow -0,32. Bioackumulerar ej.
Biokoncentrationsfaktor (BCF)	Värde: < 10 Testmetod: Beräknat värde på fisk
Ämne	Etylenglykol
Akut vattenlevande, fisk	Värde: > 100 mg/l Art: Guldid Varaktighet: 96 h
Akut vattenlevande, alg	Värde: > 100 mg/l Art: Selenastrum capricornutum Varaktighet: 72 h
Akut vattenlevande, Daphnia	Värde: > 100 mg/l Art: Daphnia magna Varaktighet: 48 h
Biologisk nedbrytbarhet	Värde: 90-100 % Testperiod: 10 dagar Testmetod: OECD 301 A Kommentarer: Ämnet är biologiskt lättnedbrytbar.
Bioackumulering	Biackumulering förväntas ej.
Ämne	Metyletylketon
Akut vattenlevande, fisk	Värde: > 100 mg/l Art: Pimephales promelas Varaktighet: 96 h
Akut vattenlevande, alg	Värde: > 100 mg/l Art: Scenedesmus quadricauda Varaktighet: 7 dagar
Akut vattenlevande, Daphnia	Värde: > 100 mg/l Art: Daphnia magna Varaktighet: 48 h
Biologisk nedbrytbarhet	Kommentarer: Ämnet förväntas vara biologiskt lättnedbrytbar.
Bioackumulering	Bioackumulering förväntas ej.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Persistens och nedbrytbarhet	Produkten är biologiskt lättnedbrytbar.
------------------------------	---

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Bioackumuleringsförmåga	Bioackumulerar ej.
-------------------------	--------------------

12.4 Rörligheten i jord

Rörlighet	Löslig i vatten. Kan röra sig i markprofilen.
-----------	---

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

PBT-bedömning resultat   Produkten innehåller inte ämnen som uppfyller PBT (långlivade, bioackumulerbara och toxiska ämnen).

12.6 Andra skadliga effekter

Miljöupplysningar, sammanfattning   Produkten klassificeras som ej miljöfarlig.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Specificera lämpliga metoder för avfallshantering	Rester, spill och ej rengjort tomemballage destrueras genom förbränning på en godkänd destruktionsanläggning.
Produkten är klassificerad som farligt avfall	Ja
Förpackningen är klassificerad som farligt avfall	Ja
EWC-kod	EWC: 16 01 14 Fryspunktsnedsättande vätskor som innehåller farliga ämnen EWC: 15 01 10 Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen
Andra upplysningar	EWC-kod väljs utifrån vilken typ av avfall som uppkommit. Allt kontaminerat material bör betraktas som mycket brandfarligt. Tomma behållare kan innehålla produktrester. Utsätt inte behållare för värme, svetsning eller lödning. Ta ej bort märkning eller varningsetiketter från behållare. Avfall från produkten får inte tillåtas förorena mark eller vatten, eller släppas ut i miljön. Förpackningar innehållande produktrester skall hanteras som farligt avfall. Rengjorda förpackningar kan hanteras som annat avfall och lämnas till återvinning.

AVSNITT 14: Transportinformation

14.1. UN-nummer

ADR	1170
RID	1170
IMDG	1170
ICAO/IATA	1170

14.2 Officiell transportbenämning

ADR	ETYLALKOHOLLÖSNING
RID	ETYLALKOHOLLÖSNING
IMDG	ETHYL ALCOHOL SOLUTION
ICAO/IATA	ETHYL ALCOHOL SOLUTION

14.3 Faroklass för transport

ADR	3
Farlighetsnummer	33
RID	3
IMDG	3
ICAO/IATA	3

14.4 Förpackningsgrupp

ADR	II
RID	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5 Miljöfaror

ADR	Nej
RID	Nej.

IMDG Marine Pollutant	Nej
-----------------------	-----

ICAO/IATA	Nej.
-----------	------

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

ADR Annan relevant information	Tunnelrestriktioner: (D/E)
--------------------------------	----------------------------

EmS	F-E, S-D
-----	----------

14.7. Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Produktnamn	Omfattas inte av dessa regler.
-------------	--------------------------------

Annan relevant information.

Annan relevant information.	Ej tillämpligt.
-----------------------------	-----------------

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Andra anmärkningar	Lagras som brandfarlig vätska klass 1.
--------------------	--

Lagar och förordningar	Säkerhetsdatabladet är sammanställt i enlighet med Annex II i REACH-förordningen (EU) nr 1907/2006. Klassificering enligt KIFS 2005:7 och förordningen (EU) nr 1272/2008 med deras respektive lagändringar.
------------------------	---

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Kemikaliesäkerhetsbedömning har gjorts	Nej
--	-----

CSR krävs	Nej
-----------	-----

AVSNITT 16: Annan information

Klassificering enligt (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Flam. Liq. 2; H225;
---	---------------------

Förteckning över relevanta R-fraser (avsnitt 2 och 3),	R11 Mycket brandfarligt. R22 Farligt vid förtäring. R36 Irriterar ögonen. R66 Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor. R67 Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.
--	--

Lista över relevanta Faroangivelser/H-fraser (i avsnitt 2 och 3)	H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga. H302 Skadligt vid förtäring. H319 Orsakar allvarlig ögonirritation. H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.
--	---

Ansvarig för säkerhetsdatablad	Lefab Produktion AB
--------------------------------	---------------------